

INSECTEN EXCURSIE DUURSWOUDERHEIDE, THEMA “WILDE BIJEN”.

Duurswouderheide: 11

Zaterdag 20 april 2013 aanvang 11:00 tot 14:45 uur.

Contact persoon: Siemen Rienstra.

Excursie leider: Anne Jan Loonstra.

Aantal deelnemers: 11.

Weer: zonnig met later enkele kleine wolkjes. Temperatuur 10 tot 12°C. Wind NO 3.

Om elf uur staan we met een groepje van elf personen op de parkeerplaat nabij het kerkje van Duurswoude voor een wandeling over de heide. We zijn deze keer speciaal geïnteresseerd in “wilde bijen” ook wel sociale bijen genoemd. Dit jaar zijn de weersomstandigheden beter dan vorig jaar toen de excursie niet is doorgedaan vanwege de overvloedige regen. Het is nu zonnig maar de temperatuur laat wat te wensen over, tien graden is wat aan de lage kant dat

Grijze zandbij

wilde bijen vliegen.

Na het voorstellen van de deelnemers en begroeting legt Anne Jan ons eerst uit wat wilde bijen zijn. Anne Jan heeft enkele jaren geleden de Duurswouderheide geïnventariseerd op wilde bijen en heeft toen Hij heeft een doosjes bij zich om het verschil tussen een wilde bij en de honingbij te laten zien. Ook heeft is er een doosje met een geprepareerd broednest van een wilde bij. We moeten wat luwe en zonnige

plekjes opzoeken om bijtjes te zien vliegen. De meeste kans is nabij bloeiende wilgen omdat

deze bomen de voornaamste voedsel producent is in het vroege voorjaar.

Als we richting de heide lopen zien we de eerst bijen vliegen op het pad en rond de waterpoel. Het zijn kleine beweeglijke diertjes, maar na vangen en even opsluiten in een glazen potje kan iedereen de bijtjes bewonderen. Tevens zien we in het zand verschillende nestjes als gaatjes in de grond met rondom een heuveltje van uitgeworpen zand.

In het voorjaar komen de vrouwtjes iets eerder tevoorschijn dan de mannetjes. Een bevrucht vrouwtje begint direct met het zoeken naar een geschikte locatie voor het afzetten van een eitje. Meestal in de buurt van haar oude nestje. Vaak worden gaatjes in de grond verder uitgegraven. Binnen in een

kamertje wordt een hoeveelheid stuifmeel gedeponereerd waarop een eitje wordt gelegd. Het larfje heeft direct te eten. In de loop van het jaar is het larfje volgroeid en zal het zich verpoppen om te wachten op een warme zonnige voorjaarsdag volgend jaar waarna de cyclus zich kan herhalen.

Naast deze wijze van voortplanten zijn er ook soorten die

gebruikmaken van gaatjes en

kieren in bomen en stenen. Voor sommige soorten is het dan ook mogelijk om ze nestgelegenheid te bieden in je eigen tuin door houtblokjes met gaatjes of een bosje samengebonden bamboe op te hangen.

Roodscheen zandbij

Waargenomen bijen:

Grijze zandbij – *Andrena vaga*. Heeft blonde pootjes, foerageert op wilg.

Roodscheenzandbij – *Andrena ruficrus*. Foerageert op wilg.

Vroege zandbij – *Andrena praecox*. Foerageert op wilg.

Roodgatje ♂ en ♀ - *Andrena haemorrhoa*. Foerageert op wilg.

Viltvlekzandbij – *Andrena nitida*.

Zwart-rosse zandbij – *Andrena clarkella*.

Roodharige wespbij – *Nomada lathburiana*.

Vroege wespbij – *Nomada leucophthalma*.

Gewone geurgroefbij – *Lasioglossum calceatum*.

Aardhommel – *Bombus terrestris*.

Weidehommel – *Bombus pratorum*.

Wilgenhommel (22) – *Bombus cryptarum*.

Akkerhommel – *Bombus pascuorum*.

Andere waarnemingen:

Zandhagedis – *Lacerta agilis*.

Bruine kikker – *Rana temporaria* en kikkerdril

Heidekikker – *Rana arvalis*

Dagpauwoog – *Aglais io*.

Terrasjeskommazweefvlieg – *Eupeodes corollae*.

Blaaskopvlieg sp. – *Conopidae*.

Vleesvlieg sp. – *Calliphoridae en Sacrophagidae*

Gele weidemier – *Lasius flavus*.

Fitis – *Phylloscopus trochilus*.

Tjiftjaf – *Phylloscopus collybita*.

Bruine kiekendief – *Circus aeruginosus*.

Boerenwaluw – *Hirundo rustica*.

Gaai (vlaamse) – *Garrulus glandarius*.

Boompieper – *Anthus trivialis*.

Torenvlak – *Falco tinnunculus*.

Boomklever – *Sitta europaea*.

Zwartkop – *Sylvia atricapilla*.

Matkop – *Parus montanus*.

Vink – *Fringilla coelebs*.

Merel - *Turdus merula*.

Zanglijster – *Turdus phylomelos*.

Zwarte mees – *Periparus ater*.

Roodborst tapuit – *Saxicola rubicola*.